

Umění pro architekturu

Už jste se někdy setkali s termínem „čtyřprocentní umění“? Je sice trochu zavádějící a nepřesný, ale ujal se jako označení pro výtvarné realizace v architektuře v době normalizace. Podle vládního usnesení z roku 1965 byla část investic do nové výstavby (zpravidla 1–4 %) povinně věnována výtvarnému umění. O vhodné ideové náplni a kvalitě děl rozhodovala komise sestavená z investorů a komise výtvarná.

Při veřejných stavbách tak vznikaly sochy, reliéfy, nástěnné malby, mozaiky, sgrafita, ale i textilní realizace či instalace ze skla. Poslední roky je toto umění, které je často neodlučitelně spjato s architekturou vyžadující rekonstrukci, mezi odbornou i laickou veřejností dost diskutovaným tématem.

Asi nejznámějším příkladem je projekt Vetřelci a volavky, který si klade za cíl dokumentovat, popularizovat a vytvářet

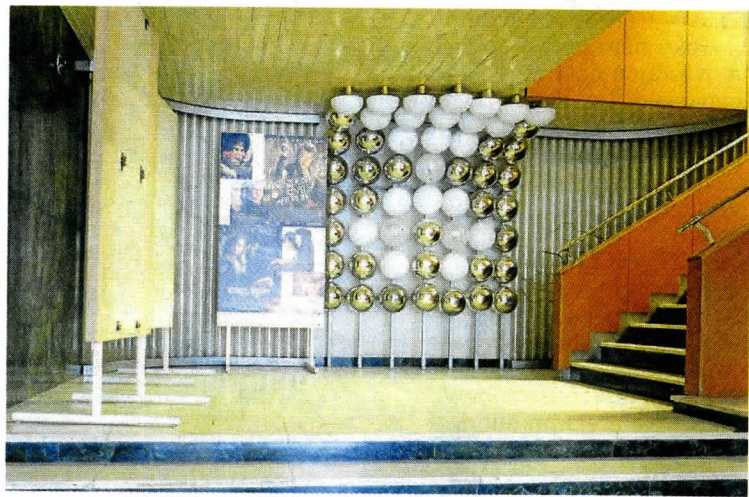
platformu pro ochranu významných uměleckých děl, která lze do této kategorie zařadit. Projekt Vetřelci a volavky se soustřeďuje především na exteriérová výtvarná díla, ale postupně se (především na akademické půdě) rozvíjejí další aktivity, jejichž pozornost se obrací k výtvarným dílům v interiéru.

Aktuálním příkladem z našeho regionu je právě probíhající rekonstrukce kina Svět

ve Valašském Meziříčí. Pro bu-

dovu, dokončenou v „akci Z“ v roce 1986, byla vytvořena např. rozměrná opona navržená J. T. Strýčkem a realizovaná gobelínovou manufakturou, dřevěný reliéf předního představitele lettrismu Eduarda Ovčáčka nebo světelné instalace designéra Karla Volfa.

Vzorky jednotlivých typů stínidel z tohoto objektu získalo letos od valašskomeziříčského kulturního zařízení Muzeum regionu Valašsko.

Světelná instalace Karla Volfa pro interiér kina Svět ve Valašském Meziříčí, 1986 Foto: archiv MRV

které spravuje nejrozsáhlejší sbírku osvětlovacího skla v České republice, do svých sbírek. V nově rekonstruovaném kině nebude pro tato světla už místo, stejně jako pro Ovčáčkův reliéf.

Nicméně opona nebo třeba originální světelná plastika

Karla Volfa ve foyer budovy o své místo v novém interiéru nepřijdou. Přesvědčit se o tom můžete v květnu 2019, kdy by měla být rekonstrukce kina s komunitním centrem dokončena.

Kamila Valoušková,
historik umění MRV